

lg: 524/2023
90110-A/1039/2023

**Sztehlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény
Budapest**

Különleges gyermekotthonai

Székhely: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Telephelyek:

**Sztehlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény
Budapest
Csillag Különleges Gyermekotthon Budapest
Rege Különleges Gyermekotthon Budapest**

Szakmai program

Jóváhagyva 2023. 09. hó 22. napján.

dr. Pitzné Heinczinger Mónika
igazgató
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegyei Kirendeltsége

1. Szolgáltató neve, székhelye, telephelye**Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság**

Címe: 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

Működtető: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest

Címe: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Felügyeletet ellátó hatóság: Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi**Főosztály**

Címe: 1035 Budapest, Váradi utca 15.

Intézmény neve: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest különleges gyermekotthonai (a továbbiakban: különleges gyermekotthonai)

Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Csillag Különleges Gyermekotthon Budapest

1026 Budapest, Gárdonyi Géza út 25.

Rege Különleges Gyermekotthon Budapest

1121 Budapest, Rege út 4.

2. A különleges gyermekotthon szakmai egység működését meghatározó dokumentumok

- az intézmény alapító okirata,
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- a Budapest Főváros Kormányhivatala által kiadott szolgáltatói nyilvántartásba vétel,
- szakmai program,
- házirend.

I.**A KÜLÖNLEGES GYERMEKOTTHONOK FŐBB JELLEMZŐI**

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) által fenntartott Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest (1063 Budapest, Kmety György utca 31.) (a továbbiakban: intézmény) különleges gyermekotthonai az integrált intézményrendszer szakmai egységeként működnek.

Engedélyezett férőhelyszám összesen: 104 fő.

Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest (székhely)

Engedélyezett férőhelyszám: 40 fő

Címe: 1063 Budapest, Kmety György utca 31.

Csillag Különleges Gyermekotthon Budapest

Engedélyezett férőhelyszám: 32 fő

Címe: 1026 Budapest, Gárdonyi Géza út 25.

Rege Különleges Gyermekotthon Budapest

Engedélyezett férőhelyszám: 32 fő

Címe: 1121 Budapest, Rege út 4.

A különleges gyermekotthonokban 0-3 éves korú, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, elsősorban koruk miatt különleges ellátást igénylő gyermekek, valamint - testvérkapcsolatok fenntartása érdekében, 6 éves korukig - testvéreik otthont nyújtó ellátása biztosított.

1.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJJA

Az intézmény az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) kijelölése alapján fogadja be a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdésében megjelölt beutaló szerv által ideiglenes hatállyal elhelyezett, valamint a gyámhivatal által nevelésbe vett gyermeket.

- Az otthont nyújtó ellátás keretében gondoskodik az ellátottak - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (a továbbiakban: rendelet) meghatározott - teljes körű ellátásáról, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésüket elősegítő, életkoruknak, egészségi állapotuknak, ill. egyéb különleges szükségleteiknek megfelelő gondozásáról, neveléséről, fejlesztéséről.
- Elősegíti a gyermekek saját családba való visszahelyezését, vagy ha ez nem lehetséges, nevelőcsaládba vagy örökbefogadó családba kerülésüket.
- Segíti a gyámi feladatok ellátását, ennek érdekében együttműködik a kirendelt gyermekvédelmi gyámmal.

A Gyvt. 57. § (2) bek. b) pontja alapján átmeneti gondozást biztosít - legfeljebb három napra - a felügyelet nélkül maradt 3 év alatti gyermekek és 6 éves korig testvéreik számára, és helyzetük rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

A Gyvt. 57. § (2) bek. c) pontja alapján befogadja a tartós betegsége, illetve fogyatékossága miatt ellátást igénylő 3 év alatti gyermekeket, amennyiben a gondozásukhoz szükséges személyi-tárgyi feltételek rendelkezésre állnak.

2.

SZEMÉLYI, TÁRGYI FELTÉTELEK

A különleges szükségletű gyermekek teljes körű ellátásához a különleges gyermekotthonok rendelkeznek a rendelet által előírt személyi és tárgyi feltételekkel.

A csoportszobák kialakítása azonos célt szolgál: játék, pihenés, gondozás egy légtérben történjen, hiszen a gyermekeknek mindig szükségük van az ismert felnőtt biztonságot

jelentő jelenlétére, valamint a gondozónőnek is szüksége van arra, hogy biztonsággal követni tudja a csoportban zajló eseményeket.

A terápiás célú (pszichológiai, gyógypedagógiai) foglalkozásokhoz szükséges helyiség, valamint a látogatók fogadására alkalmas helyiség a jogszabályi előírásoknak megfelelően került kialakításra. Ezen felül orvosi szoba, tálalóhelyiségek, valamint a 2 éven felüli gyermekek számára külön játszószoba is rendelkezésre áll.

Levegőztetés céljára megfelelő nagyságú terasz és játszókert használható.

II.

A KÜLÖNLEGES GYERMEKOTTHONOK CÉLKITŰZÉSEI, ANNAK FONTOSABB ALAPELVEI, SZABÁLYAI

1.

ALAPELVEK, CÉLKITŰZÉSEK

Az intézmény különleges gyermekotthonai olyan, elsősorban életkoruk miatt különleges ellátást igénylő gyermekek gondozását végzik, akik valamilyen okból saját családjukban nem nevelkedhetnek. Legfőbb cél a gyermekek számára olyan feltételek biztosítása, amelyek között képességeiknek megfelelően fejlődhetnek, életkoruknak megfelelő, boldog gyermekkor biztosított számukra.

Az egészséges gyermek nevelésében a különleges gyermekotthonok célja, hogy a gyermek testileg, érzelmileg, értelmileg korának megfelelően fejlődjön, személyisége kibontakozhasson, megtanuljon érzelmi kapcsolatokat kiépíteni és fenntartani.

Külön feladatot jelent a sérült gyermekek gondozása-nevelése. Mivel a gondozottak között az átlagosnál nagyobb arányban vannak koraszülöttek, a gyermekek nagy része gondozatlan terhességből, rossz szociális körülmények közül érkezik, már a terhesség alatt különböző károsító tényezőknek van kitéve (alkohol, dohányzás, esetenként drogfogyasztás az anya részéről), már eleve hátránnyal indulnak. Újszülött korban ezen tényezők hatása nem feltétlenül jelenik meg azonnal, ezért a gyermekek fokozott odafigyelést igényelnek. Az intézmény célja, hogy már csecsemőkorban ezen hátrányok következményeit időben kiszűrje, hogy lehetőség szerint minél előbb elkezdhesse a korrekciót.

Fontos cél, hogy minden gyermek a lehető legrövidebb időn belül olyan családba kerüljön, ahol további életét leélheti, lehetőség szerint a vérszerinti családjában. A családnak olyan segítséget szükséges nyújtani, hogy vissza tudja fogadni a gyermeket. Addig, amíg ez a folyamat eredményre vezet, a különleges gyermekotthonok munkatársai igyekeznek a családi kapcsolatokat erősíteni, olyan kapcsolattartási lehetőséget biztosítani, amelyek között a gyermek és szülője zavartalanul találkozhat, érzelmi közösségük nem sérül. Amennyiben ez nem lehetséges, és a szülő nem tesz semmit gyermeke visszafogadása érdekében, más családban történő nevelkedést szorgalmaz az intézmény (örökbefogadás, nevelőszülői kihelyezés).

A testvérek lehetőség szerint egy csoportban kerülnek elhelyezésre. Ha a különleges gyermekotthonban élő gyermeknek más, ismert gondozási helyen él testvére, cél a kapcsolatfelvétel, és a testvérek közötti rendszeres kapcsolattartás biztosítása.

A GONDOZÁS-NEVELÉS FELADATAI, MÓDSZEREI

A feladat színes és sokrétű, ennek megfelelően különböző végzettségű, szakmai kapcsolatokkal rendelkező szakember dolgozik a különleges gyermekotthonokban.

A gyermekek tényleges gondozása-nevelése a kisgyermeknevelő feladata. Ő az, aki a gyermeknek a teljes érzelmi és fizikai biztonságot nyújtja. Munkáját jól körülhatárolt módszertan alapján, a csoportban dolgozó többi kisgyermeknevelővel egyeztetve, a pszichológus támogatásával végzi. Ebben a korban a gondozásnak nagy szerepe van a nevelésben. A kisgyermeknevelő a gondozás kapcsán nyújtja a gyermeknek azt a megkülönböztetett figyelmet, ami a gyermek fejlődésének alapja, ilyenkor van lehetősége arra, hogy éreztesse a gyermekkel, fontos a fejlődése, az akarata, fontosak a szükségletei, bízhat abban, hogy ezek ki lesznek elégítve. A gyermeket partnernek kell tekintenie, éreztetni kell vele, hogy olyan személyiség, akit lehet szeretni, és akinek a szeretetét elfogadják. Alapvető elvárás, hogy az intézményes nevelés körülményei között is érzelmi kötődés alakuljon ki a gyermek és gondozója között. Ennek feltétele, hogy a csoportot mindig ugyanaz a kevés számú (3-4), egymást váltó kisgyermeknevelő lássa el, és a csoporton belül kialakuljon az úgynevezett „saját gondozó-saját gyerek” rendszer. Ennek lényege, hogy a csoportot ellátó minden kisgyermeknevelőnek nagyobb figyelmet kell fordítania az általa mentorált gyermekre, akiknek az érzelmi biztonságáért, fejlődéséért fokozottan felelősek. Így elérhető, hogy egyetlen gyermek sem kerül a figyelem perifériájára és mindegyikük megtapasztalhatja, hogy ő egy felnőttnek kiemelten fontos. Fontos azonban az is, hogy a kisgyermeknevelő nem sugallhatja a gyermeknek azt, hogy kapcsolatuk egy életre szól, hiszen a gyermek előbb-utóbb elhagyja az intézményt, és egy másik családban fogja leélni az életét. Ellenkezőleg, a kisgyermeknevelőnek tudnia kell segíteni, támogatni, erősíteni ezt az „érzelmi átkapcsolást” a gyermeket felnevelő családhoz.

Az érzelmi biztonság egyik alapja a személyi biztonság, azonban fontos, hogy a gyermek tudjon tájékozódni térben és időben. Az időbeni tájékozódást segíti a napirend. Kialakítása már fiatal csecsemőkorban is fontos, hiszen a gyermekeknek nemcsak a megfelelő időben kapott, ízlésüknek, szükségleteiknek megfelelő táplálkozásra, hanem pihenő-és játékidőre is szükségük van. Ez utóbbi különös fontosságát az adja, hogy ebben az életkorban a játék a világ megismerésének alapja. Kiscsecsemőkorban tanulja meg a gyermek a tér észlelését, a formákat, az anyagokat, színeket, itt kezd elmélyülten foglalkozni valamivel. Ha ehhez nem kapja meg a szükséges tárgyi és időbeni feltételeket, a későbbiek során nehezen tudja ezeket a lemaradásokat behozni. A napirend kialakítása a csoport összetételétől, életkorától, az egyes gyermekek személyes szükségleteitől, az évszakok változásától függ, de sohasem egyéni változtatásról, hanem mindig előzetes megbeszélés utáni, együttes változásról szól. A kisgyermeknevelő feladata, hogy a napirend kereteit a gyermekek szükségleteinek megfelelően töltsse ki.

A csecsemőkkel való feladat a nap nagy részében a gondozás, ekkor a kisgyermeknevelőnek a minél hosszabb ideig tartó testi kontaktus elérésére, az éppen gondozott gyermekre való minél intenzívebb figyelésre kell törekednie.

Ugyanakkor észlelnie kell a csoportban zajló „eseményeket” is, és megfelelőképpen kell

rájuk reagálnia. Amikor étkezés, gondozás után leteszi a gyermeket, mielőtt a soron következőt felvenné, körül kell néznie a csoportban, minden gyermek aktuális igényét fel kell ismernie, és annak megfelelően kell cselekednie. Ily módon nem kerüli el a figyelmét semmilyen változás, és ez igen fontos, hiszen elsősorban ő az, aki a gyermekeket ismeri, és probléma esetén jelezni tud a munkáját segítő szakembereknek. A pozitív változásokat, a gyermek fejlődésének egyes lépcsőfokait ő látja először, és ő tud pozitív visszajelzést adni a gyermeknek, ami a további fejlődés alapja.

Nagyobb életkorban némileg módosul a kisgyermeknevelő feladata, azonban az egyéni odafigyelésnek, az egyéni szükségletekre való reagálásnak meg kell maradnia. A csecsemő kommunikációs kezdeményezéseire való reagálást felváltja a tényleges kommunikáció: a felnőtt-kisgyermek kapcsolat bővül az egyéni beszélgetéssel, képeskönyv-nézegetéssel, mondókázással, gyerekek játék-kezdeményezéseibe való bekapcsolódással.

Fontos, hogy a közös játékokat a gyerekek határozzák meg, ne a felnőtt vezesse azokat, legfeljebb koordináló szerepe lehet abban az esetben, ha a gyermekek részéről különböző igények merülnek fel.

Nagyon gondosan oda kell figyelni arra, hogy minden gyermek lehetőséget kapjon játékigéneinek kielégítésére, ebben a helyzetben se kerülhessen senki a figyelem perifériájára. Ezt a célt szolgálja a napos-rendszer bevezetése is: meghatározott sorrendben, a gyerekek által is jól követhetően minden nap más gyermek a „napos”, aki segít a kisgyermeknevelőnek bizonyos feladatok elvégzésében. A segítség mértéke az adott gyermek fejlettségi fokától, képességeitől függ, a rendszer bevezetése után, korához mérten minden gyermek részt vesz benne. A sorrend követhetőségét szolgálja a napos-naptár: a naposság sorrendjében, lapozható formában felragasztott fényképek, amelyről nyilvánvaló az aznapi napos személye. A napos-rendszernek jelentős szerepe van a gyermekek önállóságra nevelésében is.

Később, 2 1/2 éves kor körül az egyéni ringató, hintáztató játékok, mondókázás kibővül énekléssel, meséléssel, diavetítéssel.

Mindezek alapján jól látható, hogy a gyermek életében a legfontosabb személy a különleges gyermekotthonok szakellátói közül a kisgyermeknevelő, akire komoly felelősség hárul, aki emellett minden nap komoly szellemi, fizikai és érzelmi megterhelésnek van kitéve.

A kisgyermeknevelő munkáját segíti a pszichológus. Segít a napirend kialakításában, a gondozási program megtervezésében, figyeli a gyermekek fejlődését, segít a konfliktuskezelésben. A különleges gyermekotthonokban a fiatalabb korcsoportoknál a gondozási munka vezetése az elsőrendű szempont. A gondozási feladatot követően (etetés, fürdetés, a kialakuló kommunikáció, a kölcsönös figyelemre alapuló együttlét), a napirend alakulásának megfigyelése után, a kisgyermeknevelők mindennapi átadása során megbeszéli a látottakat, tapasztalatokat, a konfliktushelyzeteket, a gyermekek aktuális állapotát, a lehetséges megoldásokat. Ily módon tud visszahatni a gyermekek életminőségére, a kötődés megalapozására, a személyre szabott, minőségi gondozásra. Havonta megbeszéli a fejlődési naplók vezetését, részt vesz a csoportmegbeszéléseken, pszichológiai jellemzést ír a gyermekvédelmi team

ülések munkájának segítéséhez, a gyermek távozásakor részletes összefoglalót ír a gyermek fejlődéséről.

Ha a gyermek örökbefogadó, vagy nevelőszülői családhoz kerül, vezeti a barátkozást, amelynek célja a gyermek felkészítése a változásokra, olyan stabil érzelmi kapcsolat kialakítása leendő családjával, amely képessé teszi a személyi és tárgyi környezet megváltozásának feldolgozására, az új környezetbe való beilleszkedésre.

Részt vesz az új kisgyermeknevelő betanításában, elméleti és gyakorlati segítséget nyújt a módszertan elsajátításához.

Idősebb korosztályoknál feladata a korosztályra jellemző problémák kezelésében való segítségnyújtás (agresszió kezelése), a korosztály érdeklődésének megfelelő programok tervezésében való részvétel, a szabálytudat, feladattudat kialakítására tett törekvések nyomon követése, segítése.

Amikor a gyermekek kilépnek a csecsemőkorból, felállnak, járni kezdenek, belép az életükbe a nevelő. Először a csoporton belül barátkozik a gyermekekkel, majd egyenként kezdi kivinni őket a csoportból.

Ebben az életkorban a fő célja a külvilág megismertetése. Először házon belül ismerteti meg a gyermekekkel a körülményeket, majd az utcai séta következik. Itt a külső világ megismerése, a járművek, a közlekedés, az üzletek a cél, egyszóval az a világ, amelynek ismerete a családban élő gyermekek számára spontán adódik. Amikor nem sétálnak, a nevelő a játszósobába viszi a gyermekeket.

Itt olyan játékok vannak, amelyek komolyabb szerepjátékokra adnak lehetőséget, illetve felnőtt felügyeletét igénylik. A nevelő nem „játszatja” a gyermeket, nem írja elő, mit kell csinálnia a játszósobában, hanem felkínálja a különböző lehetőségeket, amelyekből a gyermek választhat. A játszósobába általában már kettesével mennek a gyermekek. Amikor visszaviszi a gyermeket a csoportjába, tájékoztatja a kisgyermeknevelőt a történetekről annak érdekében, hogy értse a gyermek esetleges reakcióit. Nagyobb gyermekek esetében a nevelő a kisgyermeknevelővel csoportkirándulást szervez, amikor a csoport egyszerre megy el valahová (Állatkert, Margitsziget stb.). A kisgyermeknevelővel közösen beszél meg egy-egy gyermek születésnapjának megünneplését, milyen játék, milyen torta a gyermek kedvence.

A nevelő tartja kézben a csoportok játékelátását: a pszichológussal, csoportvezető gondozónővel közösen rendszeres időközönként felülvizsgálják a csoport játékkészletét, azokat a játékokat, amelyek már nem alkalmasak az adott korosztálynak kiviszik a csoportból, helyükre megfelelőek kerülnek. Karácsony előtt - szintén a kisgyermeknevelővel együttesen - megbeszélik, melyik gyermek milyen egyéni ajándékot kapjon, illetve a közös ajándékok közé mi kerüljön. Részt vesz a karácsonyi ünnepségen.

A nevelő feladata a gyermekek fotózása. Minden gyermekről fotó készül bekerülése után, ha lehetőség van rá, a látogató szülővel együtt. Ezután havonta készül fotó, valamint születésnapokon és nagy ünnepeken. A fényképek előhívás után a gyermek saját albumába kerülnek, amelyet aztán magával visz következő gondozási helyére.

Az intézménybe kerülő gyermekek egy része már születésekor hátránnyal indul. Ezen hátrányok leküzdésében nagy szerepe van a korai fejlesztő gyógypedagógusnak. A

cél minél előbb felismerni a gyermek fejlesztésének szükségességét. A gyermek befogadásakor fokozott figyelmet kap, hiszen meg kell ismerni egyéniségét, szokásait, viselkedését. Általában a gyermekorvos és/vagy a kisgyermeknevelő az, aki először észleli, ha probléma van a gyermekkel, és jelzi a gyógypedagógusnak. Ilyen esetben a gyógypedagógus írásban kéri a gyermek vizsgálatát az Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálat (a továbbiakban: OGYSZ) Szakértői Bizottságtól (a továbbiakban: Szakértői Bizottság). A vizsgálat során konkretizálódnak a teendők, majd az elkészült fejlesztési terv alapján megkezdődik a gyermek fejlesztése a szükséges számú és felkészültségű szakember segítségével. A terv nemcsak feladatokat, hanem célokat is tartalmaz: mit kívánnak az adott tanévben a gyermekkel elérni. A gyógypedagógus minden gyermekről naplót vezet, amelyben az adott napi gyakorlatokat, eredményeket rögzíti. A gyógypedagógus szoros kapcsolatban van a kisgyermeknevelőkkel. Segít a problémás gyermek elfogadásában, a sérült gyermekkel kapcsolatos gondozási nehézségek megoldásában. Megtanítja a kisgyermeknevelőknek azokat a fejlesztési feladatokat, amiket a gondozás kapcsán el lehet és kell végezni.

Képesség- és tehetség-gondozás: A gyermekek képesség és tehetség-gondozása vonatkozásában a szakmai program hatálybalépésének dátumától a Belügyminisztérium által 2023. március 20. napján kiadott „Képesség- és tehetség-gondozás a gyermekvédelmi szakellátásban” című módszertanban foglaltak az irányadóak, a folyamatleírások betartása, valamint a dokumentumminták használata kötelező.

A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermeknek olyan kihívásokkal kell megküzdenie, amelyek speciális támogatást tesznek szükségessé, olyan tervezett szakmai jelenlétet, amely a gyermek jóllétét szolgálja. A képesség- és a tehetség-gondozás e támogatásnak a része, vagyis nem különíthető el a gyermek jóllétének megteremtésétől. A módszertan célja, hogy támogatást nyújtson a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó szakembereknek, annak érdekében, hogy a gyermek a lehető legfelkészültebben lépjen ki az ellátásból. A módszertan ennek megfelelően a gyermek képességeinek, tehetségének kibontakoztatására irányuló szakmai munkához járul hozzá, gyakorlatias folyamatleírással, jól alkalmazható módszerekkel. A gyermekről szerzett ismeretekhez igazítottan kell meghatározni azokat a beavatkozásokat, amelyek a gyermek hatékony felkészítését szolgálják, szintén a szakellátás teljes időtartamára kiterjedően. A módszertan ennek megfelelően a képesség felmérésének (megismerés) és gondozásának (felkészítés, fejlesztés) módszertana. A képesség- és tehetség-gondozás módszertana a képesség, a tehetség, a képesség/tehetség felmérés, valamint a képesség/tehetség-gondozás fogalmakra épül. A módszertan nem új feladatot határoz meg, hanem a gondozás-nevelés jogszabályban is előírt elemeit támogatja. A képesség-gondozás érdekében rendszerezi a szakemberek által jelenleg is végzett feladatokat.

Az orvos feladata: befogadás után a lehető legrövidebb időn belül megvizsgálja a gyermeket, rögzíti az aktuális státuszt. Amennyiben szükséges, elrendeli a megfelelő kezelést, ellenőrzi annak végrehajtását, kontrollálja eredményességét. Egy éves kor alatt havonta, ezután 3 éves korig 3 havonta, majd félévente státuszvizsgálatot végez annak érdekében, hogy figyelemmel tudja kísérni a gyermek fejlődését. Beadja a korhoz kötött

kötelező védőoltásokat, elvégzi a kötelező szűrővizsgálatokat.

Megszervezi az előírt, vagy általa szükségesnek tartott, specialisták által végzendő vizsgálatokat, szükség esetén a kontrollvizsgálatokat. Ellátja az akut betegeket, szükség esetén konzultál a megfelelő kórházi kezelőorvossal. Krónikus betegség esetén elrendeli, ellenőrzi a gondozó - orvos által előírt - feladatainak elvégzését.

III.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS ELEMELI A SZAKMAI MUNKÁBAN

A FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI:

Fontos ismérv a munkatársak elméleti felkészültsége, a munkavégzés mögötti tudatosság, a cél – feladat - eszköz folyamatok mindennapos alkalmazása, a neveltekkel való hangvétel.

Az intézményben folyó szakmai munka eredményességének egyik fontos feltétele a szakmai dolgozók felkészültsége, feladat iránti elkötelezettsége.

A szakmai munka megfelelő színvonalú ellátása érdekében az intézmény két szinten biztosítja a munkavállalók továbbképzését:

a) Intézményen belül szervezett továbbképzések:

- Az intézményen belül szervezett továbbképzések egyik alapformája a különleges gyermekotthonok szakembereinek rendszeres esetszegbeszélései, többségében kliensközpontú szupervíziói. Ezek a szűkebb körben folyó esetszegbeszélések lehetőséget nyújtanak a csoporton belüli problémák őszinte feltárására, illetve kiscsoportos feldolgozására.
- A több csoportnál is jellemzően felmerülő problémákat célszerű nagyobb szakmai testületben (nevelői, gyermekfelügyelői stb.) feldolgozni. Ezek a probléma feldolgozó megbeszélések - a szűkebb szakmai körben történő feldolgozástól eltérően - esetközpontú szupervíziót jelentenek, vagyis elvonatkoztatva a konkrét személyektől, magának a jelenségnek (esetnek) szakszerű feldolgozására koncentrálnak, illetve ennek konklúzióit építik be csoportmunkájukba.
- Az intézmény az éves munkatervben, illetve továbbképzési tervben foglaltak szerint évente több alkalommal szervez belső továbbképzéseket a szakmai testületnek. Ezen továbbképzések a különleges gyermekotthonok szakmai közösségének javaslatai alapján, többségében külső előadó meghívásával kerülnek megszervezésre.
- Az intézmény a szakmai dolgozók „kiegésének” megelőzése érdekében, kiegyensúlyozott személyiségállapotuk fenntartása érdekében, önismereti, konfliktuskezelő tréningeket szervez.

b) Intézményen kívüli szervezett továbbképzések:

- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletben foglaltak szerinti akkreditált

képzéseken, továbbképzéseken való részvétel biztosítása az éves továbbképzési terv alapján.

- A pedagógus továbbképzés, pedagógus szakvizsga feltételeinek biztosítása a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet előírásai szerint.
- Nem akkreditált szakmai továbbképzéseken, rendezvényeken való részvétel biztosítása.
- Szakirányú képesítési követelmény megszerzésére irányuló képzésbe történő beiskolázás.

IV.

A SZAKMAI EGYSÉG INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A különleges gyermekotthon működéséért, a benne élő gyermekek életminőségéért a gyermekotthon-vezető a felelős. Az ő feladata megszervezni a szakmai munkát, biztosítani a fizikai feltételeket, a munka minőségét folyamatosan ellenőrizni. Rendszeres kapcsolatot tart a társintézményekkel és hatóságokkal.

Figyeli a tárgyi feltételek alakulását, javaslatot tesz a szükséges beszerzésekre, karbantartási, felújítási feladatokra. Vezeti a helyi megbeszéléseket. Kapcsolatot tart a központi vezetéssel. Ellenőrzi az étlapot, a főzőkonyha működését. Figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését, a kapcsolattartás alakulását, a gyermekvédelmi gyámat folyamatosan tájékoztatja a kapcsolattartás alakulásáról, nevelőszülői kihelyezésre, örökbe fogadhatóvá nyilvánításra tesz javaslatot. Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi gyámmal, a gyámhatóságokkal, a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekjóléti szolgálatok munkatársaival. Részt vesz a helyezési értekezleteken, felülvizsgálatokon. Örökbefogadás esetén részt vesz az örökbefogadó kiválasztása céljából összehívott értekezleten. A nevelésbe vétel felülvizsgálatához helyzetértékelést készít a gyámhivatal részére a gyermek aktuális állapotáról („GH-3” adatlap). A gyermekvédelmi gyámmal és a gyermek nevelésében, fejlesztésében résztvevő szakemberekkel együtt részt vesz a gyermekek egyéni gondozási-nevelési tervének elkészítésében („GH-1” adatlap). Az adatlapokat Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerbe rögzíti (a továbbiakban: GYVR).

A védelembe vett gyermekek esetében a család és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény által kitöltött „Egészségügyi adatlap” megnevezésű dokumentumot a GYVR rendszerből kell letölteni, illetve az előzmény nélküli elhelyezés esetén a gyermek házi orvosát szükséges felkérni annak kitöltésére.

A gyermekvédelmi gyámi feladatokat a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet határozza meg. A gyermekvédelmi gyámok munkáját a Belügyminisztérium által 2023. március 28. napján kiadott „Gyermekvédelmi gyámság” módszertani útmutatóban rögzítettek határozzák meg.

A szakmai munka folyamatos ellenőrzését, javítását segítik azok az intézményen belüli szakmai megbeszélések, ahol az aktuális nehézségek kerülnek megvitatásra.

Menete során szem előtt kell tartani a célt, a megfelelő formai és tartalmi kereteket (írásos vázlat, napirendi pontok), egy adott időszakot lezáró értékelést, új feladatok meghatározását (felelősök, határidők).

A megbeszélések mederben tartása mellett demokratikus, építő jellegű párbeszédet, véleménynyilvánítási lehetőséget, információ áramlást kell biztosítani.

Az esetmegbeszélés egymás támogatásának és az információ megosztásnak leginkább gyakorlatközei fóruma, melynek tartalma lehet:

- a konkrét esettel, illetve megoldandó problémával kapcsolatos, adott gyermekekre vonatkozó átfogó megbeszélés (pl. új gyermek érkezése után, hazagondozás vagy átgondozás, életút tervezése kapcsán),
- váratlan, vagy rendkívüli eseménnyel kapcsolatosan történő stratégiai megbeszélés,
- viselkedésre vonatkozó javaslatok, megoldások, felelősök, határidők megfogalmazása.

A hatékonyság növelése érdekében az adott eset, vagy történés megbeszélése során minden érintett szakembernek jelen kell lennie, hogy kifejtse álláspontját, véleményét. A lehetőségekhez mérten több szakterület (pl. pszichológus, fejlesztő pedagógus) képvisellete legyen biztosítva, illetve kerüljön kijelölésre moderátor, aki irányítja, vezeti a megbeszélést.

A szakmai teamben dolgozóknak lehetőséget kell biztosítani a rekreációra, ventillációra, melyek rítusainak, hagyományainak megteremtése kiemelt feladat. Ezek formái a csapatépítő intézményi napok, esetleg egy-két napos kirándulás, belső továbbképzés, kötetlen találkozások lehetnek.

A hatékony szakmai tevékenység érdekében a szakmai egység az intézményen belül szoros kapcsolatot tart fenn:

- az igazgatóval,
- az igazgatóhelyetttel,
- a Gazdasági és Munkaügyi Csoporttal,
- az intézmény érdekképviselői fórumával.

A gyermekotthon vezetője rendszeres kapcsolatot tart a gyermekvédelmi alap- és szakellátásban részt vevő intézményekkel, hatóságokkal és más gyermekotthonokkal.

A gyermekvédelmi szakszolgálati tevékenység keretében szoros együttműködés történik:

- az OGYSZ Szakértői Bizottságával,
- az OGYSZ Elhelyezési Csoport munkatársaival,
- a gyermekvédelmi gyámokkal.

A szakmai egység az intézményen kívül kooperatív kapcsolatot épít ki és tart fenn:

- az illetékes család- és gyermekjóléti központtal/szolgálattal,
- az illetékes gyámhivatallal,
- a köznevelési intézményekkel (óvodákkal),

- az egészségügyi ellátórendszer tagjaival (házi orvos, védőnői szolgálat, szükségleteknek megfelelő szakellátási intézmények).

Az együttműködés során törekedni kell a személyes és közvetlen munkakapcsolatra, mely során az érintettek közösen dolgozhatnak ki programokat, melyek a nevelési folyamat fontos részeivé válnak.

A kapcsolattartás módja:

- személyesen,
- telefonon,
- e-mailben,
- postai úton.

V.

A GYERMEKBÁNTALMAZÁSI ESETEK ÉS RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK KEZELÉSE

Az intézménynek a rendkívüli események, valamint a gyermekbántalmazási esetek tekintetében a szociális és gyermekvédelmi intézményekben bekövetkező rendkívüli eseményekkel és gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedésekről és a jelentéstétel rendjéről szóló mindenkori SZGYF szabályzatban, az ehhez kapcsolódó hatályban lévő intézményvezetői utasítás(ok)ban, valamint „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan”, illetve annak módosításában foglaltak szerint kötelező eljárnia.

VI.

A SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK JOGAINAK VÉDELME

A Gyvt. 6-9. §-ában meghatározott gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Az intézmény segíti a gyermekjogi képviselőt a gyermekek jogainak védelme, érdekeinek érvényesítése érdekében végzett tevékenységében.

A gyermekjogi képviselő nevét, valamint elérhetőségeit mindenki számára jól látható helyen szükséges elhelyezni a szakmai egység valamennyi otthonában.

A gyermekjogi képviselő fogadóórájáról, a vele történő személyes találkozás lehetőségéről minden esetben értesíteni szükséges a belátási képességgel rendelkező gyermekeket.

A gyermekjogi képviselő – szükség esetén - tapasztalatait megbeszéli a szakmai egység vezetőjével, az intézmény vezetőjével, illetve a gyermekvédelmi gyámmal.

Szükség esetén további intézkedéseket tesz a fenntartónál.

A gyermeki jogok védelmét szolgálja továbbá a Gyvt. 35. §-a alapján létrehozott Érdekképviselői Fórum, melynél a belátási képességgel rendelkező gyermek, a fiatal felnőtt, a gyermek szülője, más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek.

A Gyvt. 15. § (6)-(7) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat - munkakörükkel összefüggésben - megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A gyermek ügyeinek intézése során hivatalból jár el, e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

A szolgáltatást nyújtók, mint munkavállalók személyiségi jogainak védelméről a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 9. §-a rendelkezik. Személyiségi jogainak megsértése esetén a munkavállaló kérheti a bíróságtól a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51. §-ában foglalt jogkövetkezmények alkalmazását.

VII.

A SZAKMAI EGYSÉG SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság honlapján történik a szakmai egység szolgáltatásáról szóló tájékoztatás:

<https://szgyf.gov.hu/2-uncategorised/1055-fovarosi-sztehlo-gabor-gyermekotthon-es-fogyatekosokat-befogado-otthonok>

A tájékoztatás külső személyek, szervezetek számára történhet személyesen, elektronikus vagy írásos formában, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése elektronikusan vagy jogszabály által meghatározott egyéb módon történik.

A belső tájékoztatás formája az ügyeleti napló (napi események, feladatok), valamint a faliújság (programok, közérdekű információk, elérhetőségek).

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen szakmai program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2023. március 29. napján aláírt szakmai program hatályát veszti.

A szakmai program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti íve – online értekezlet esetén jegyzőkönyv - a 2. számú mellékletben került rögzítésre.

Budapest, 2023. 09.20.

Utasiné Varga Zita
intézményvezető

Melléletek:

- 1. számú melléklet: Házirend
- 2. számú melléklet: Jegyzőkönyv

Jegyzőkönyv

Készült: Sztéhlo Gábor Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Budapest különleges gyermekotthonok vonatkozásában a 1063 Budapest, Kmety György utca 31. szám alatti székhelyen

Tárgy: A kiegészített szakmai programok ismertetése, véleményezése és elfogadása, valamint az SZMSZ ismertetése

Helye: a nevelőtestületi ülés személyes jelenléti formában került megtartásra

Ideje: 2023. szeptember 20. 14 óra 0 perc

Jelen vannak:

- Pataki Ildikó/elnök,
- Jakabné Csémi Tünde/jegyzőkönyv hitelesítő, szavazatszámláló,
- Bába-Mészáros Karolina/jegyzőkönyvvezető,
- Bárdos Judit gyermekvédelmi referens/meghívott (online formában),
- a nevelőtestületi tagok a mellékelt lista szerint.

Pataki Ildikó elnök köszönti a résztvevőket, megnyitja az értekezletet. Megállapítja, hogy az ülés határozatképes 84 tagból 65 fő jelen van, a tagok 77 %-a.

Tervezett napirendi pontokat:

- napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása
- a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

1. **napirendi pont:** napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása

A tervezett napirendi pontokon kívül más javaslat nem érkezett. Az elnök javasolja Bába-Mészáros Karolinát a jegyzőkönyv vezetésére, valamint Jakabné Csémi Tündét a jegyzőkönyv hitelesítésére. Más javaslat nem érkezett.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással 65 igen, 0 nem, 0 tartózkodott mellett a napirendi pontok és jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személye elfogadásra került.

2. napirendi pont: a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

Az elnök a telephelyek vonatkozásában ismerteti a kiegészített (gyámi módszertan, tehetséggondozás módszertan, rendkívüli szabályzat, eü. adatlap) szakmai programokat. Észrevétel és hozzászólás nem érkezett. Az elnök megkéri a jelenlévőket, hogy szavazzanak az ismertetett szakmai programok elfogadásáról.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással 65 igen, 0 nem, 0 tartózkodott mellett a szakmai programok módosítása elfogadásra került.

Pataki Ildikó elnök megköszöni a részvételt, 15 óra 15 perckor bezárja az értekezletet.

Balla-Kovács Karolina

jegyzőkönyvvezető

Jakabné Cs. J.

jegyzőkönyv hitelesítő

Pataki Ildikó

elnök

JELLENLÉTI ÍV

mely készült a 2023. szeptember 20-án megtartott különleges gyermekotthoni szakmai
egység Nevelőtestületi értekezletén

Név	Aláírás
PALLAG GABRIELLA	Pallag Gabriella
WOLF VIVIEN	Wolf Vivien
ROZSAWE' GROSZ IDIKÓ	Rózsa Gábor
HASZONVÉ' SZABÓ ANDRÉA	Hasznos András
SZABÓ NÓRA	Szabó Nóra
VASS GYÖRGY NÉ	Vass György
VERSEGI-NAGY BORRÁLA	V. Nagy B.
FARKAS ANNA	Farkas Anna
DAMJÉN Ott Mária	Damján Ott Mária
SIVI ANDRÁS NÉ Sivi Andrius	Sivi Andrius
HOMLÓK GLÓRIA	Homlok Glória
PALONÉ SZLOBODA MARGOLNA	Paloné Szloboda Margolna
PAMMER CSILKA	Pammer Csilla
ORSÓS BERNADETT ÉVA	Orsós Bernadett Éva

JELLENLÉTI ÍV

mely készült a 2023. szeptember 20-án megtartott különleges gyermekotthoni szakmai
egység Nevelőtestületi értekezletén

Név	Aláírás
Dr. Abaudin-Tóth Mária	
PATAKI FERENCZÉ	Palki Feri
VER LILI	Vér lili
HORVÁTH KATALIN	
BOCSAKYI LILLA	Bocskai Lilla
PAPKABNÉ KISGABRIELLA	Papkabné Kisgabrielka
Kondor Ibolya	Konur
HACZKÓ SZABÓ MENCŐDESZ	Haczki Mel
SLILÁGYI VIVIK	
KOKAS ANDREA	Kokas Andrea
BELÁNGI BERENDETT	Bela Bende
JAKABNÉ CSÉMI Tünde	Jakabné Cs. T.
Szabóné Reiner Anikó	Szabóné Reiner Anikó
FODOR KATALIN	Fodor Katalin

JELENLÉTI ÍV

mely készült a 2023. szeptember 20-án megtartott különleges gyermekotthoni szakmai
egység Nevelőtestületi értekezletén

Név	Alíráás
CSÁNYI NIKOLETTA	
LAGOS ANIKÓ	
MAROSZÉNYI NIKOLETTA	Maros - ényi Niki
KUTYAI ANIKÓ	Bil. Anikó
DUDINYAI NIKOLETTA	Dudinyai Nikolett
KISS HAJNALKA	Kiss Hajnalka
MOCSAI KRISTINA	Mocsi Krisztina
BÉRES KATALIN	Béres Katalin
TÓTI GABRIELLA	Tóti Gabriella
BODNÁK TAMARA	Bodnák Tamara
BEREZKY NÓRA	Berezky Nóra
SÁRÓ ÖRÖSSY	Sáró Öörössi
MEZEI ILONA	Mezei Ilona
BALOGH NÉ FÉLŐS HAJNALKA	Balogh né Félős Hajnalka

